

waterportaal

Elise Vandewoestijne

Inhoud

- Wat is het Waterportaal?
- Duurzaam waterbeheer
- Wateropslagsystemen
- Alternatieve waterbronnen voor de landbouw
- Steunmaatregelen voor wateropslag in de landbouw

Wie zijn we?

Initiatief van de provincie Oost-Vlaanderen

Samenwerkend partnerschap:

**ALTERNATIEVE
WATERBRONNEN**

IRRIGATIE

WATEROPSLAG

WATERKWALITEIT

EMISSIEREDUCTIE

WATERZUIVERING

Actueel nieuws

Webinar Wateropslagsystemen op landbouwbedrijven

Het belang van wateropslag in tijden van overschot, om het te gebruiken in tijden van droogte, blijft toenemen. Landbouwers denken meer na over de...

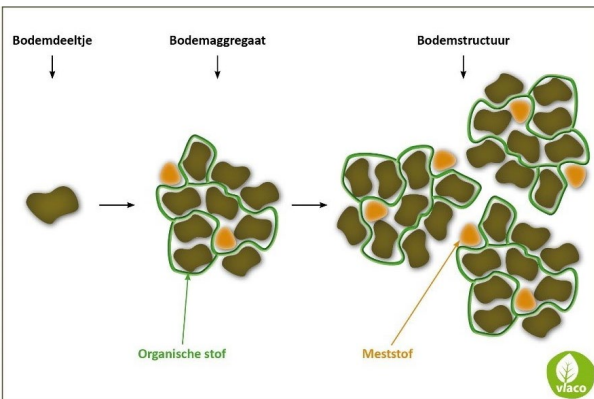
Hemelwater: Slim hergebruik van regenwater

In slimmer water sparen zit een win-win voor iedereen. Zo liggen er ook kansen in de bufferbekkens van Aquafin. Deze bufferbekkens vangen bij...

PERCEELSNIVEAU:

Duurzaam bodembeheer

Verhogen organische koolstof
in bodem

Inzetten op infiltratie

Peilgestuurde drainage
indien opportuun

Stuwtejes in
perceelsgrachten

Alternatieve teelten

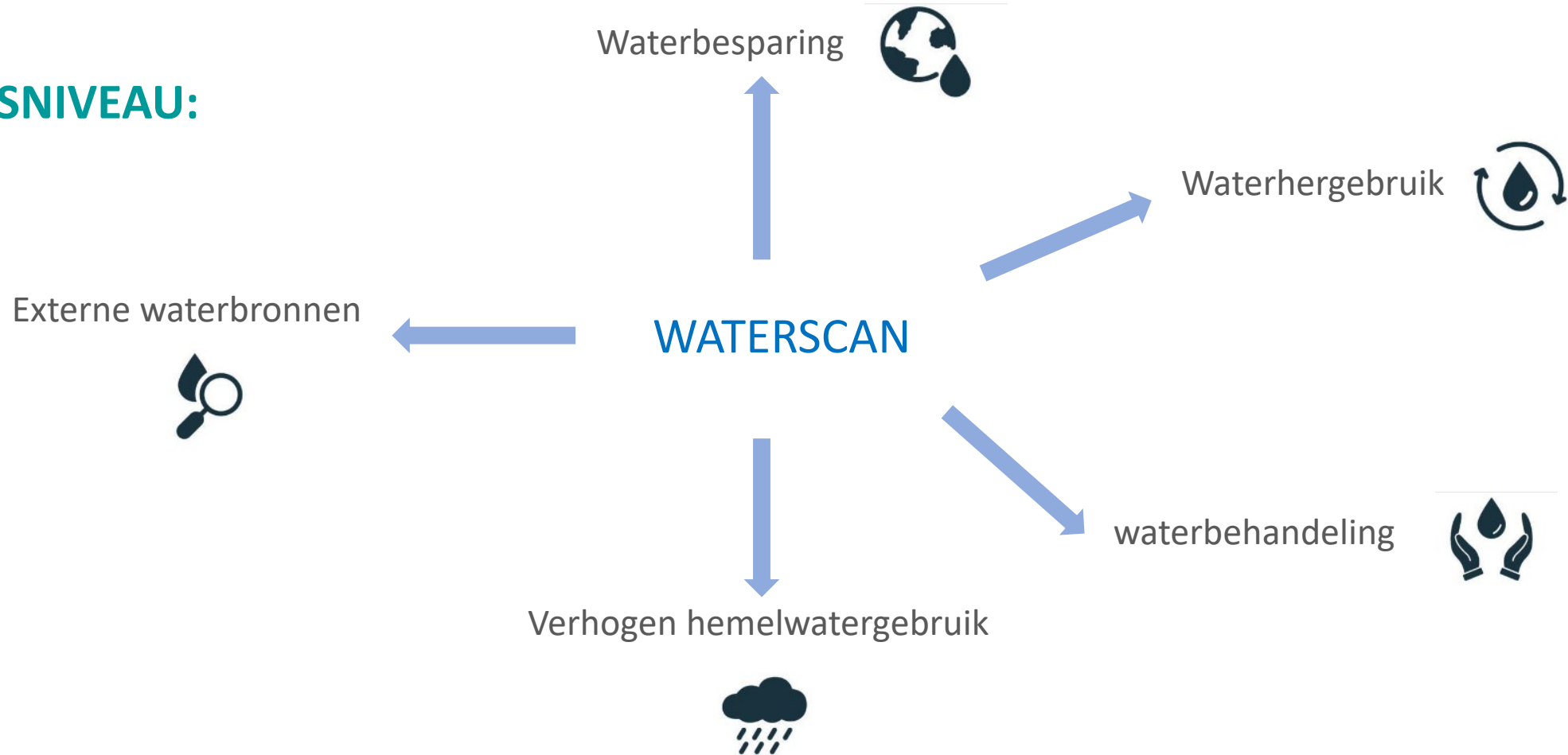

Droogtetolerante
rassen

Bron: ILVO

Duurzaam waterbeheer

BEDRIJFSNIVEAU:

Wie biedt een waterscan / wateraudit aan?

- Waterportaal: info@waterportaal.be
- Boerenbond: Gemma.Willems@boerenbond.be
- Inagro: dries.mergaert@inagro.be
- Studiebureaus
- ...

Normaliter betalend,
maar kan gratis via
lopende projecten

Duurzaam waterbeheer

Leader project: Duurzaam watergebruik op het landbouwbedrijf Meetjesland-Leievallei

Looptijd: 15/5/2024 – 30/06/2026

Doel: 8 landbouwers begeleiden bij de realisatie van investeringen m.b.t. duurzaam waterbeheer

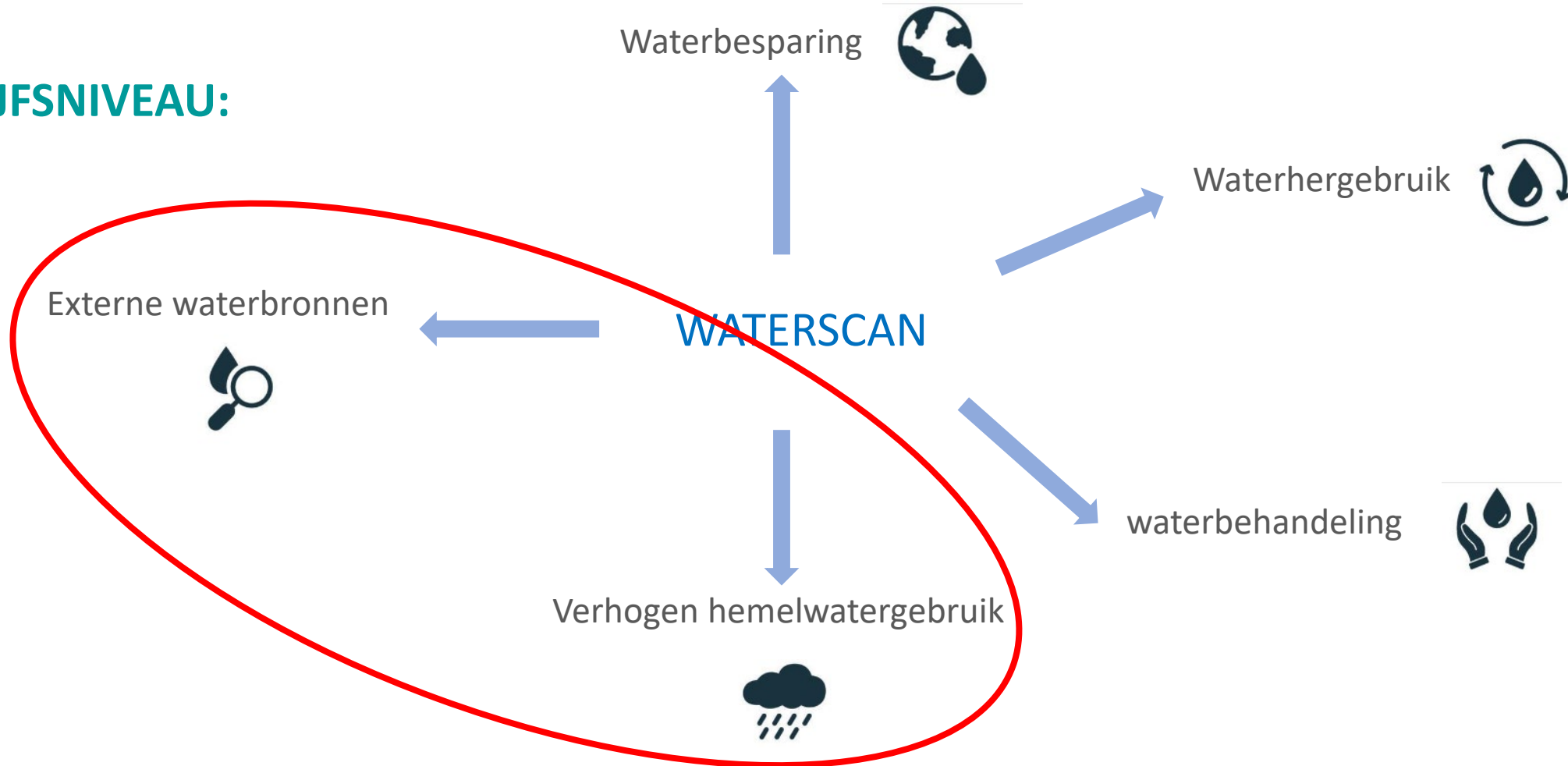

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Duurzaam waterbeheer

BEDRIJFSNIVEAU:

Waarom water opslaan?

Trend 1: Langere periodes van droogte

Trend 2: Extremere buien

Wateropslag

- Open put
- foliebassin
- Watersilo
- Ondergronds waterreservoir

Open put

Voordelen	Eenvoudig in aanleg
	Gemakkelijk te integreren in het landschap
	Kostprijs (indien grond efficiënt kan weggezet worden)

Nadelen	Watervoorraad: wegsijpeling en grondwatertafelverlaging
	grondwaterwinning
	Waterkwaliteit: minder beheersbaar
	Ruimtebeslag
	Zonder taluds: grondverzet

Foliebassin

Voordelen	Groot volume wateropslag
	Geen interactie met grondwater
	Met taluds: <ul style="list-style-type: none">- Extra bovengrondse wateropslag- Minder grondverzet
Nadelen	Grotere investering + slijtage folie
	Weinig ecologische meerwaarde
	Met taluds: <ul style="list-style-type: none">- Niet in overstromingsgevoelig gebied
	Zonder taluds: <ul style="list-style-type: none">- Grondverzet

watersilo

Voordelen	Kleinere grondoppervlakte nodig
	Nauwelijks grondverzet
	geen invloed van grondwater
	Afschermen tegen algen mogelijk
Nadelen	risico op instorting
	Weinig ecologische meerwaarde
	grotere systemen (>500m ³) duurder dan foliebassin

Ondergronds reservoir

Voordelen	Geen extra ruimtebeslag
	Waterkwaliteit – geen algengroei
Nadelen	geurhinder
	Beperkte opslagcapaciteit
	grondverzet
	duur

Foto: betonkelder (bron: [Mais](#))

Overloop wateropslag moet infiltreren

= Water teruggeven aan de grond

- Voorzien in:
 - Buffervolume
 - Infiltratieoppervlak
- Sinds 2023 mag er enkel bovengronds geïnfiltreerd worden
- Meest gebruikte methode: wadi of poel

Hemelwater

Voordelen	Goede waterkwaliteit
	Gratis
	+/- 800mm/jaar
Nadelen	Discontinuu beschikbaar
	Kostprijs voor opslag: sterk bedrijfsafhankelijk

Oppervlaktewater

Bevaarbare waterlopen	<500m ³ /jaar: melding + gratis
	>500 m ³ /jaar: vergunning + betalend
	+/- 0,08€/m ³
Onbevaarbare waterlopen	Melding op Wateronttrekking.be
	Gratis
Nadelen	Beschikbaarheid: afhankelijk van locatie en seizoen
	Kwaliteit en samenstelling varieert met seizoen

Ondiep grondwater

eigenschappen

vergunning nodig (m.u.v. hand-, neus-, of voetspomp
OF $500\text{m}^3\text{/jaar}$ voor huishoudelijke toepassingen)

Dieptecriterium

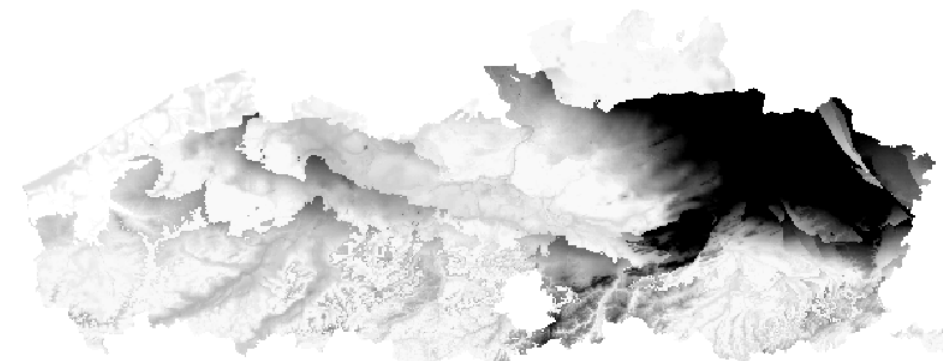
Debietmeter verplicht (m.u.v. ...)

grondwaterheffingen

Nadelen

Beschikbaarheid: afhankelijk van regio en seizoen

Wisselende kwaliteit naargelang seizoen

Waterkwaliteit – algenbestrijding – afdekkingsmaterialen - ...

Waterbronnen

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat belangrijke watervoerende lagen in Vlaanderen onderhevig zijn aan verdroging. Daarom is het van groot belang dat binnen de land- en tuinbouwsector ook zoveel mogelijk inspanningen geleverd worden om andere waterbronnen dan diep grondwater te gebruiken.

Soorten alternatieve waterbronnen

- Hemelwater
- Ondiep grondwater
- Oppervlaktewater
- Drainagewater
- Diepdrainagewater
- Recirculatiewater
- Gezuiverd afvalwater
- Spaar- en bufferbekkens
- Watervlakken
- Leidingwater

Opslag water

- Opslagmogelijkheden
 - Open put
 - Foliebassin
 - Watersilo
 - Bovengrondse watertank
- Foliekeuze
- Algenbestrijding
- Ondergrondse opslag hemelwater
- Dimensionering opvang hemelwater
- Infiltratie

Waterbeschikbaarheid

- Waar vind ik water?

- VLIF: Vlaams InvesteringsFonds (binnen Agentschap Landbouw en Visserij)
 - VLIF productieve investeringsteun (PI)
 - VLIF niet-productieve investeringsteun (NPI)
- DOEL: ondersteunen van duurzame investeringen in de landbouwsector en omgeving
 - Waterkwaliteit en waterkwantiteit
- WAAR:
 - De investeringen situeren zich in het Vlaams Gewest en zijn daar operationeel

Wanneer is wateropslag PI of NPI

- Altijd vergunning nodig
- PI is voor investeringen die strikt noodzakelijk zijn volgens hemelwaterverordening
- NPI dient bovenwettelijk te zijn = boven eisen hemelwaterverordening
 - Volume is meer dan wat standaard nodig is voor de teelt
 - De bijkomende wateropslag moet afgescheiden zijn van de reeds bestaande opslag

Steunmaatregelen voor hemelwateropslag

Codenaam	Extra info	In te vullen	PI steun %	NPI steun %
Betonnen waterreservoir (onder of in de grond)	Bevat voornamelijk hemelwater.	Volume in m ³	30%	NIET
Foliebassin	Uitgegraven vijver met aarden wallen waarin een waterdichte folie is aangebracht. Incl. druksensoren en peilmeters. Bevat voornamelijk hemelwater.	Volume in m ³	30%	50%
Watersilo	Incl. druksensoren en peilmeters. Bevat voornamelijk hemelwater.	Volume in m ³	30%	50%

Steunmaatregelen voor ander water

Codenaam	Extra info	In te vullen	PI steun %	NPI steun %
Opslag gebruikt water voor en na zuivering met als doel hergebruik van dit water (betonnen reservoir, foliebassin, watersilo)	Voor opslag drainwater, condenswater, ...	Volume in m ³	30%	NIET
Buffer- en spaarbekken	Met ecologische inrichting Dubbele functie: put in verbinding met waterloop en is én spaarbekken voor wateropslag en bufferbekken tegen wateroverlast GEEN grondwateropslag Technisch Verantwoordings Advies nodig	Volume in m ³	NIET	75%

Via [VLIF-simulatietool](#) de forfaitaire kost van een investering berekenen

Bedankt voor jullie aandacht!

Elise.vandewoestijne@viaverda.be

info@waterportaal.be